

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เป็นการศึกษาบทบาทของครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ตามการรับรู้ของบุคคล 3 กลุ่ม คือ ครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ผู้บริหาร และผู้เรียน ในเขตภาคเหนือ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 การศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์
- ขั้นที่ 2 การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อสุ่มตัวอย่าง
- ขั้นที่ 3 การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย
- ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาและรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของครูประจำกลุ่ม การศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์

ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อรวบรวมความรู้เกี่ยวกับบทบาทของครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ จากเอกสาร วารสาร และบทความเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้และเป็นแนวทางในการวางแผนงานวิจัย

การศึกษาและสำรวจประชากรเพื่อตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 - 1.1 ครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคเหนือ
 - 1.2 ผู้บริหาร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้คือ
 - 1.2.1 ผู้บริหาร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ
 - 1.2.2 ผู้บริหาร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคเหนือ
 - 1.2.3 เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทาง วิทยุและไปรษณีย์ กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 - 1.2.4 เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุ และไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ
 - 1.2.5 เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ
 - 1.2.6 ศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรับผิดชอบเขตภาคเหนือ
 - 1.2.7 ศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรับผิดชอบด้านการศึกษาออกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์โดยตรง
 - 1.2.8 ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตภาคเหนือ
 - 1.3 ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคเหนือ ซึ่งเรียนมาแล้วอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

2. การสุ่มตัวอย่างประชากร มีวิธีการดังนี้

2.1 ผู้เรียนการศึกษานักใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ จากการสำรวจข้อมูล ปรากฏว่าผู้เรียนการศึกษานักใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ (ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2528) มีประมาณ 15,000 คน จากทั้งหมด 16 จังหวัดในเขตภาคเหนือ จึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้คือ

2.1.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยประมาณ จาก (Table for Determining Sample Size from a Given Population Krejcie Morgan 1970: 607 - 610) เมื่อประชากร 15,000 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โคลกลุ่มตัวอย่างประชากร 375 คน

2.1.2 วิธีสุ่มตัวอย่างประชากร 375 คน ใช้การสุ่มหลายขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การสุ่มจังหวัดขึ้นมา 4 จังหวัด จากทั้งหมด 16 จังหวัด ซึ่งมีวิธีการดังนี้ คือ ในเขตภาคเหนือทั้งหมด 16 จังหวัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ได้แบ่งจังหวัดทั้ง 16 จังหวัด ออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 4 จังหวัด ผู้วิจัยใช้วิธีจับฉลากออกมากลุ่มละ 1 จังหวัด โดยถือเป็นตัวแทนในกลุ่มนั้น สาเหตุที่ไม่ได้ทำการวิจัยทุกจังหวัด เนื่องจากแต่ละกลุ่มจังหวัด ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษา เศรษฐกิจและอื่น ๆ ใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามรายละเอียดจากศึกษานิเทศก์ส่วนกลาง ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเขตภาคเหนือโดยตรง จังหวัดที่ผู้วิจัยจับฉลากได้คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และนครสวรรค์ จำนวนผู้เรียนการศึกษานักใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุ และไปรษณีย์ แต่ละจังหวัดมีดังนี้คือ

จังหวัดเชียงใหม่	1,650 คน
จังหวัดเชียงราย	390 คน
จังหวัดลำปาง	1,250 คน
จังหวัดนครสวรรค์	650 คน
รวมทั้งหมด	3,940 คน

ตามหลักทฤษฎีของมอร์แกน เมื่อประชากร 15,000 คน กลุ่มตัวอย่างประชากร 375 คน เพราะฉะนั้นจำนวนผู้เรียนจาก 4 จังหวัด มีทั้งหมดประมาณ 3,940 คน ถ้าจะให้โคกลุ่มตัวอย่างประชากร 375 คน ผู้วิจัยจึงสุ่มผู้เรียนขึ้นมาจังหวัดละประมาณ 10 % จะได้จำนวนผู้เรียนแต่ละจังหวัดดังนี้คือ

จังหวัดเชียงใหม่	165 คน
จังหวัดเชียงราย	39 คน
จังหวัดลำปาง	125 คน
จังหวัดนครสวรรค์	65 คน
รวมทั้งหมด	394 คน

ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรที่สุ่มได้ 394 คน มากกว่ากลุ่มตัวอย่างประชากร 375 คน ตามหลักทฤษฎีของมอร์แกน

2.2 ครูประจำกลุ่มการศึกษานักใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ จากการสำรวจข้อมูล ปรากฏว่า ครูประจำกลุ่มการศึกษานักใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ในเขตภาคเหนือ มีจำนวนประมาณ 500 คน ผู้วิจัยจึงใช้ 4 จังหวัดที่สุ่มผู้เรียนขึ้นมาเป็นตัวแทนในการสุ่มครูประจำกลุ่มการศึกษานักใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในเขตภาคเหนือ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างประชากรโดยประมาณจาก

(Table for Determining Sample Size from a Given Population Krejcie Morgan 1970: 607-610) เมื่อประชากร 500 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โคกลุ่มตัวอย่างประชากร 217 คนจำนวนครูประจำกลุ่มการศึกษานักใหญ่แบบเบ็คเสร์จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ มีดังนี้คือ

จังหวัดเชียงใหม่	80 คน
จังหวัดลำปาง	25 คน
จังหวัดเชียงราย	70 คน
จังหวัดนครสวรรค์	50 คน
รวมทั้งหมด	225 คน

ผู้วิจัยได้ใช้ครูประจำกลุ่มทั้งหมด 225 คน จาก 4 จังหวัดนี้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ประชากร

2.3 ผู้บริหาร ผู้วิจัยคัดเลือกรายชื่อจากบัญชีรายชื่อเจ้าหน้าที่
กรมการศึกษานอกโรงเรียน ใ้ดังนี้คือ

ผู้บริหาร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือจำนวน 1 คน

ผู้บริหาร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ
ทั้งหมด จำนวน 16 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์
กองปฏิบัติการ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ทั้งหมดจำนวน 6 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ ทั้งหมดจำนวน 5 คน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ ทั้งหมด จำนวน 46 คน

ศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรับ
ผิดชอบเขตภาคเหนือ ทั้งหมด จำนวน 11 คน

ศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรับผิดชอบ
คานการศึกษานอกโรงเรียน ทางวิทยุและไปรษณีย์โดยตรงทั้งหมด จำนวน 2 คน

ศึกษานิเทศก์ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดในเขต
ภาคเหนือ 16 จังหวัด ทั้งหมดจำนวน 16 คน

จำนวนผู้บริหารทั้งหมดรวม 103 คน ผู้วิจัยใช้ผู้บริหารที่มีอยู่ทั้งหมด
103 คนนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยมีจำนวนจำแนกตามประเภทดังตาราง
ที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรจำแนกตามประเภท

ประเภทกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่างประชากร
ครูประจำกลุ่ม	500	225
ผู้บริหาร	103	103
- ผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ	1	1
- ผู้บริหารของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ	16	16
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ กองปฏิบัติการ	6	6
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ	5	5
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายงานการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ	46	46
- ศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	13	13
- ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตภาคเหนือ	16	16
ผู้เรียน	15,000	394
รวม	20,103	722

การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ตามการรับรู้ของครูประจำกลุ่ม ผู้บริหาร และผู้เรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทางทฤษฎี หลักการทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนผู้ใหญ่ เอกสารคู่มือการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ และงานวิจัยต่าง ๆ ปรากฏว่าบทบาทของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ควรประกอบด้วย 3 ด้านคือ

- 1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.2 การประเมินผลการเรียนการสอน
- 1.3 ความสัมพันธ์กับผู้เรียน

2. รวบรวมข้อมูลควยการศึกษาคนควยจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลเป็นหลักในการสร้างขอกะทรง (Item) ในแบบสอบถามตามบทบาทในแต่ละด้านของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ รวมบทบาททั้ง 3 ด้าน ได้ขอกะทรงทั้งสิ้น จำนวน 40 ข้อ

3. นำขอกะทรงในแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 8 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาขอกะทรงในแบบสอบถามว่า มีความตรงตามเนื้อหาและครอบคลุมเนื้อหาเพียงใดเป็นรายข้อ ตลอดจนพิจารณาส่วนวนภาษาที่ไ้ ทั้งนี้ได้ใช้เกณฑ์การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 8 ท่าน ที่ตอบว่าเหมาะสมเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกขอกะทรงนั้นไว้ใช้ในแบบสอบถาม ส่วนส่วนวนภาษาที่ไ้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตามที่คุณวิจัยเห็นสมควร

4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงทั้งห้าเนื้อหาและสำนวนภาษา ตามขั้นตอนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นจึงได้แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ

5. จัดรูปแบบของแบบสอบถามโดยจัดทำเป็น 2 ฉบับ ดังนี้คือ

ฉบับ ก. สำหรับผู้บริหาร และครูประจำกลุ่ม

ฉบับ ข. สำหรับผู้เรียน

แบบสอบถามแต่ละฉบับมี 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยตามเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ

ฉบับ ก. ตาม 9 ข้อ ในเรื่องเพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่งในปัจจุบัน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ เคยเข้ารับการอบรมหรือร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์หรือไม่ เคยเข้ารับการอบรมหรือร่วมเป็นวิทยากรในการอบรมอื่น ๆ นอกเหนือจากการอบรมครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์หรือไม่

ฉบับ ข. ตาม 5 ข้อ ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษาในปัจจุบัน อาชีพ จุดมุ่งหมายในการเข้ามาเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษานักเรียนแบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ มี 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 เป็นข้อกระทง (Item) ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยในแต่ละข้อกระทงใหญ่ตอบแบบสอบถามแสดงการ

รับรู้ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกให้แสดงถึงการรับรู้ขอบเขตในด้านการเรียนการสอนที่ครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ควรมีปฏิบัติ ส่วนครั้งที่สองให้แสดงถึงการรับรู้ขอบเขตในด้านการเรียนการสอนที่ครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ได้ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน

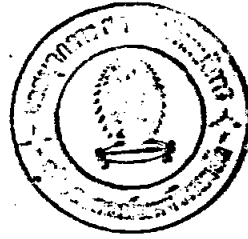
มาตราส่วนประมาณค่าที่ใช้ ผู้วิจัยให้หน้าหนักดังนี้คือ

ระดับคะแนน	1	หมายถึง	ครูประจำกลุ่มควรมีปฏิบัติน้อยที่สุด หรือปฏิบัติจริงน้อยที่สุด
ระดับคะแนน	2	หมายถึง	ครูประจำกลุ่มควรมีปฏิบัติน้อย หรือปฏิบัติจริงน้อย
ระดับคะแนน	3	หมายถึง	ครูประจำกลุ่มควรมีปฏิบัติปานกลาง หรือปฏิบัติจริงปานกลาง
ระดับคะแนน	4	หมายถึง	ครูประจำกลุ่มควรมีปฏิบัติมาก หรือปฏิบัติจริงมาก
ระดับคะแนน	5	หมายถึง	ครูประจำกลุ่มควรมีปฏิบัติมากที่สุด หรือปฏิบัติจริงมากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 2 ตามลักษณะที่ 1 มีจำนวน 35 ข้อ โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 17 ข้อ
2. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านความสัมพันธ์กับผู้เรียน จำนวน 8 ข้อ

ลักษณะที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับขอบเขตในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ในแต่ละด้าน

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร
ครูประจำกลุ่มและนักเรียน จำนวน 30 คน โดยไปทดลองใช้ที่ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนภาคเหนือ จังหวัดลำปาง แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability)
ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach
1970: 160)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum \text{Var}(i)}{\text{Var}(X)} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ความเที่ยงของแบบสอบถาม
K	แทน	จำนวนข้อกระทงในแบบสอบถาม
$\sum \text{Var}(i)$	แทน	ผลรวมจากความแปรปรวนของการกระจาย ของคะแนนในข้อกระทงต่าง ๆ
$\text{Var}(X)$	แทน	ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนของ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

เมื่อกำหนดแล้วได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามดังนี้คือ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามบทบาทที่คาดหวังในด้านการเรียนการสอน
ของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและ
ไปรษณีย์ เท่ากับ 0.94

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามบทบาทที่ปฏิบัติจริงในด้านการเรียนการ
สอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและ
ไปรษณีย์ เท่ากับ 0.95

แสดงว่าแบบสอบถามชุดนี้มีความเที่ยงสูงพอที่จะนำไปใช้ในการศึกษาวิจัย

ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ท่านเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ส่วนกลางของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามไปควยตนเอง และขอรับข้อมูลคืนภายใน 1 สัปดาห์ต่อมา จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 19 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้องทั้ง 19 ฉบับ

2. ท่านผู้บริหาร เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนและศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน ประจำจังหวัดทั้งหมด 16 จังหวัดในเขตภาคเหนือ ผู้วิจัยได้ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอให้ออกหนังสือถึงอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้ออกหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยถึงผู้บริหาร เจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนและศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตภาคเหนือ ตามที่ผู้วิจัยได้สำรวจไว้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวนทั้งหมด 103 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยภายในระยะเวลา 1 เดือน ซึ่งผู้วิจัยได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้องทั้งหมด

3. ท่านครูประจำกลุ่ม และผู้เรียน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทั้ง 4 จังหวัดควยตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือและร่วมมือเป็นอย่างดีจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั้ง 4 จังหวัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมีรายชื่อพร้อมทั้งที่อยู่ของครูประจำกลุ่มและผู้เรียน ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้มีหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแนบไปพร้อมกับแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ไปให้ครูประจำกลุ่มและผู้เรียนโดยแต่ละจังหวัดส่งกระจายไปทุกอำเภอ ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้รวบรวมส่งมาให้ผู้วิจัย แบบสอบถามของครูประจำกลุ่ม

ทั้งหมด 225 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้องจำนวน 212 ฉบับ แบบสอบถาม
 ของผู้เรียนทั้งหมด 394 ฉบับ ได้รับกลับคืนและสมบูรณ์ถูกต้องจำนวน 319 ฉบับ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไป และได้รับกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างประชากร
 ทั้ง 3 กลุ่ม คือ ครูประจำกลุ่ม ผู้บริหาร (รวมเจ้าหน้าที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 และศึกษานิเทศก์) และผู้เรียน ผู้วิจัยได้จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากรดังตาราง
 ที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืนสมบูรณ์จำแนกตามกลุ่ม
 ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนสมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ (%)
ครูประจำกลุ่ม	225	212	94.22
ผู้บริหาร	103	103	100
ผู้เรียน	394	319	80.96
รวม	722	634	87.81

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เป็นสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์
 โดยการแจกแจงความถี่ และหาการร้อยละของแต่ละรายการ
2. ข้อมูลที่เป็นการรับรู้ของครูประจำกลุ่ม ผู้บริหาร และผู้เรียนที่เกี่ยวข้อง
 กับบทบาทในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษานอกระบบแบบเบ็ดเสร็จ

ระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ที่เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่าผู้วิจัยได้
แยกวิเคราะห์เป็น 3 ส่วนคือ

2.1 ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในด้านการ
เรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4
ทางวิทยุและไปรษณีย์ ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้บริหาร และผู้เรียน โดยการใช้
วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผู้
วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนนของแต่ละช่วงความคิดเห็น ดังนี้

4.50 - 5.00	ถือว่า ควรปฏิบัติมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
3.50 - 4.49	ถือว่า ควรปฏิบัติมาก หรือปฏิบัติมาก
2.50 - 3.49	ถือว่า ควรปฏิบัติปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
1.50 - 2.49	ถือว่า ควรปฏิบัติน้อย หรือปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	ถือว่า ควรปฏิบัติน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทที่คาดหวังและ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่
แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ตามการรับรู้ของตนเอง
ผู้บริหาร และผู้เรียน โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One - Way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่นำมาศึกษามีการรับรู้ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ก็จะทำการศึกษาทดสอบรายคู่
โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับ
บทบาทที่ปฏิบัติจริงในด้านการเรียนการสอนของครูประจำกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบ
เบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทางวิทยุและไปรษณีย์ ตามการรับรู้ของตนเอง ผู้-
บริหารและผู้เรียน ด้วยการเปรียบเทียบการรับรู้ในแต่ละกลุ่มทีละกลุ่ม โดยทดสอบ
ค่าที (t - test) แบบสองกลุ่มที่สัมพันธ์กันระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับที่ปฏิบัติ
จริงในแต่ละกลุ่ม

สำหรับในคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
 บทบาทของครูประจำกลุ่มการเรียนรู้ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 และ 4 ทาง
 วิทยุและไปรษณีย์ ในแต่ละบ้าน ผู้วิจัยจะสรุปรวมและเสนอในรูปบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติ
 และทำการทดสอบทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคม
 ศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS
 ที่ศูนย์สารสนเทศ, กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย